

# WARUNKI TECHNICZNE WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH

część B

## Roboty wykończeniowe

Iwona Gałąska,  
Anna Goliszek,  
Małgorzata Prokop

zeszyt 7

## Posadzki z wykładzin z polichlorku winylu i wykładzin włókienniczych



Instytut Techniki Budowlanej

Warszawa 2023

## KOMITET REDAKCYJNY SERII

Redaktor naczelny	dr hab. inż. JADWIGA FANGRAT, prof. instytutu
Zastępca redaktora naczelnego	dr inż. JAN BOBROWICZ
	dr hab. inż. TOMASZ GODLEWSKI, prof. instytutu
Sekretarz	mgr DANUTA SZCZEPAŃSKA
Członkowie	dr hab. inż. BARBARA FRANCKE
	dr inż. OŁEKSIJ KOPYŁOW
	mgr inż. JAN SIECZKOWSKI
	dr inż. JAROSŁAW SZULC

Recenzent  
mgr inż. DANIEL BELDZIK

Redaktor prowadzący  
mgr inż. JAN SIECZKOWSKI

Opracowanie redakcyjne  
DANUTA SZCZEPAŃSKA

Projekt okładki  
EWA KOSSAKOWSKA

Wydanie poprawione, zastępuje publikację z 2019 r.

© Copyright by Instytut Techniki Budowlanej  
Warszawa 2023

ISBN całości 83-7370-660-7  
ISBN zeszytu 978-83-249-8641-5, 978-83-249-8650-7 (PDF)

Wydawca i Autorzy dołożyli wszelkich starań, aby publikowane informacje pochodziły z rzetelnych źródeł. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności, ani też nie zaciąga zobowiązań w wyniku wykorzystania przez użytkowników treści niniejszej publikacji. W szczególności nie ponosi odpowiedzialności w stosunku do czytelników i/lub strony trzeciej za jakiegokolwiek poniesione straty, wydatki i szkody bezpośrednie i pośrednie, łącznie z utratą zysku i innych korzyści majątkowych, które mogły powstać lub być związane bezpośrednio lub pośrednio z treściami opublikowanymi, w tym ewentualnymi błędami lub pominięciami zawartymi w publikowanych materiałach.



**Instytut Techniki Budowlanej**

Dział Wydawnictw Naukowych  
02-656 Warszawa, ul. Ksawerów 21, tel.: 22 843 35 19  
tel.: 22 56 64 208, e-mail: [wydawnictwa@itb.pl](mailto:wydawnictwa@itb.pl) [www.itb.pl](http://www.itb.pl)

## Spis treści

Przedmowa .....	5
1. Wstęp .....	7
1.1. Przedmiot i zakres stosowania .....	7
1.2. Terminy i określenia .....	7
1.3. Rodzaje wykładzin.....	8
1.4. Dokumentacja robót wykładzinowych.....	8
2. Materiały do wykonywania posadzek .....	9
2.1. Wykładziny .....	9
2.2. Kleje.....	10
2.3. Listwy cokołowe.....	10
3. Sprzęt i narzędzia .....	16
4. Warunki przystąpienia do robót .....	16
4.1. Podłoża pod wykładziny .....	16
4.2. Prace przygotowawcze.....	18
5. Wykonywanie posadzek.....	18
5.1. Wymagania dotyczące wykonania posadzek.....	18
5.2. Kontrola wykonania posadzek .....	19
6. Odbiór posadzek.....	20
7. Konserwacja posadzek .....	21
Bibliografia .....	21

## PRZEDMOWA

Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych (WTWiORB) cieszą się niezmiennie od wielu już lat dużym zainteresowaniem środowiska budowlanego i dlatego też Instytut Techniki Budowlanej (ITB) podjął w 2003 r. inicjatywę ich publikacji, początkowo w ramach serii wydawniczej „Instrukcje, Wytyczne, Poradniki”, a obecnie w odrębnej serii WTWiORB. Ukazujące się kolejno zeszyty stanowią kontynuację wcześniejszych wydawnictw o takim samym tytule.

Opracowywane i wydawane przez ITB w latach 1960-1990 WTWiORB, na podstawie ustawy Prawo budowlane z roku 1972, były zaliczane do przepisów techniczno-budowlanych i w związku z tym miały charakter dokumentów obowiązujących.

Zgodnie z aktualną wersją artykułu 7 ustawy Prawo budowlane z 7 lipca 1994 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 r., poz. 2351 z późn. zm.) do przepisów techniczno-budowlanych zalicza się jedynie:

- Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane i ich usytuowanie,
- Warunki techniczne użytkowania obiektów budowlanych.

Według obecnie obowiązującej ustawy Prawo budowlane WTWiORB nie są więc przepisami techniczno-budowlanymi, ale wobec braku Polskich Norm z tego zakresu zasadne jest, aby ich zalecenia znalazły się w treści zamówienia i umowy pomiędzy inwestorem a wykonawcą.

Roboty budowlane wykonywane są na podstawie dokumentacji projektowej, przygotowanej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r., poz. 1679 z późn. zm.) oraz opracowywanej indywidualnie specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót.

W przypadku umów o realizację obiektów objętych ustawą Prawo zamówień publicznych z 11 września 2019 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r., poz. 1710 z późn. zm.) szczegółowy zakres i forma dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót oraz program funkcjonalno-użytkowy określone są w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. (Dz.U. z 2021 r., poz. 2454 z późn. zm.).

Poszczególne zeszyty WTWiORB mogą służyć jako materiał pomocniczy przy sporządzaniu specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, dokumentu nie-

zbędnego przy zawieraniu umów na roboty budowlane. W każdym zeszycie podano podstawowe wymagania dotyczące wykonywania i odbioru robót budowlanych stanowiących przedmiot danego zeszytu, umożliwiające prawidłowe i na wymaganym poziomie jakościowym wykonanie tych robót. Zawarto również zasady przeprowadzania odbiorów robót zanikających, odbiorów fragmentów obiektu, odbiorów międzyoperacyjnych, a także odbiorów końcowych, tj. przed przekazaniem obiektu inwestorowi.

W celu ułatwienia korzystania z tej serii wydawniczej przy opracowywaniu specyfikacji w przypadku zamówień publicznych, kiedy wymagane jest stosowanie podziału robót według Wspólnego Słownika Zamówień CPV (Dz. Urz. UE L 74 z 15 marca 2008 r.), we wstępie lub w pierwszym rozdziale każdego zeszytu, w punkcie omawiającym przedmiot i zakres stosowania danych warunków technicznych, podane są odpowiednie kody CPV.

\* \* \*

Tytuły opublikowanych dotychczas przez ITB zeszytów WTWiORB zamieszczone są zwykle na przedostatniej stronie okładki zeszytu.

Poniżej podano prawidłowy zapis powoływania zeszytów z serii WTWiORB: autor – nazwisko, inicjał imienia: tytuł zeszytu. ITB, rok wydania (seria: Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych, cz. A-E, z. nr), np. Lenartowicz R., Świerżewski M.: Instalacje elektryczne, piorunochronne i telekomunikacyjne w obiektach przemysłowych. ITB, Warszawa 2021 (seria: Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych, cz. D, z. 3).

Komitet Redakcyjny  
serii „Warunki Techniczne Wykonania  
i Odbioru Robót Budowlanych”  
Instytutu Techniki Budowlanej

# 1. WSTĘP

## 1.1. Przedmiot i zakres stosowania

Przedmiotem opracowania są warunki techniczne wykonania i odbioru posadzek z wykładzin z polichlorku winylu i z wykładzin włókienniczych, wykonywanych na podkładach podłogowych na bazie cementu lub anhydrytowych, przeznaczonych do stosowania w budownictwie mieszkaniowym i użyteczności publicznej.

Warunki techniczne mogą stanowić dokumenty odniesienia do opracowywania wymaganych:

- w projektach budowlanych – opisów dotyczących określenia rodzaju, zakresu i sposobu wykonywania poszczególnych rodzajów robót,
- w zamówieniach publicznych – specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót, które wraz z dokumentacją budowy określają przedmiot zamówienia,
- w umowach – specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót będących przedmiotem umowy.

Zakres opracowania obejmuje wymagania dotyczące właściwości materiałów, podłoży, metody układania wykładzin, a także odbioru robót wykładzinowych. Niższe warunki techniczne nie obejmują posadzek z wykładzin w pomieszczeniach specjalnych wykonywanych według projektu indywidualnego.

Roboty budowlane stanowiące przedmiot przedstawianych warunków technicznych określone są kodami według Wspólnego Słownika Zamówień CPV:

45432100-5 Kładzenie i układanie podłóg,

45432111-5 Kładzenie wykładzin elastycznych.

## 1.2. Terminy i określenia

**Podkład podłogowy** – warstwa lub warstwy z materiałów podkładowych, wykonane na budowie bezpośrednio na podłożu, związane z nim lub niezwiązane siłami przyczepności, ułożone na warstwach pośrednich albo izolujących w celu:

- uzyskania określonego poziomu,
- ułożenia posadzki,
- stanowienia posadzki.

**Podłoga** – wykończenie przegrody poziomej budynku, nadające jej wymagane właściwości techniczno-użytkowe i estetyczne.

**Podłoże** – element konstrukcji nośnej budynku lub warstwa betonu ułożonego na zagęszczonym gruncie, na którym wykonana jest podłoga.

**Posadzka** – wierzchnia użytkowa warstwa podłogi.

**Wykładzina podłogowa** – w większości norm określana mianem „pokrycie podłogowe”; wyrób w postaci zwoju, arkusza lub płytek stosowany jako pokrycie podłóg.

**Wykładzina (pokrycie podłogowe) z polichlorku winylu (PVC)** – wykładzina podłogowa produkowana na bazie plastyfikowanego polichlorku winylu z dodatkiem wypełniaczy, stabilizatorów i pigmentów.

**Wykładzina (pokrycie podłogowe) włókiennicza** – wykładzina podłogowa mająca warstwę użytkową, składającą się z materiału włókienniczego utworzonego z przędz lub włókien wystających z warstwy spodniej; powszechnie stosowana do pokrywania podłóg. Warstwa użytkowa tych wykładzin określana jest jako okrywa. Okrywa może być pętelkowa i włókienna, na ogół z poliamidu, wełny lub mieszaniny tych włókien.

### 1.3. Rodzaje wykładzin

**Wykładziny z PVC** mogą być homogeniczne (jednorodne) – złożone z jednej lub kilku warstw o jednakowym składzie surowcowym lub heterogeniczne (niejednorodne) – wielowarstwowe, złożone z kilku zgrzanych ze sobą folii o różnym składzie. Warstwę użytkową, bezpośrednio ulegającą niszczeniu w czasie eksploatacji, może stanowić folia przezroczysta lub folia barwiona w masie. W niektórych wykładzinach z PVC warstwa użytkowa jest dodatkowo zabezpieczona dyspersją poliuretanową. Wykładziny z PVC mogą być dodatkowo wzmocnione na przykład włóknami poliestrowymi. Spód wykładzin może stanowić warstwa izolacyjna wykonana ze specjalnej pasty lub pianki poprawiającej jej właściwości akustyczne i termiczne.

**Wykładziny włókiennicze** produkowane są z różnych włókien poliamidowych, polipropylenowych, poliestrowych, wełnianych lub mieszaniny tych włókien. Wykładziny te wytwarzane są różnymi technikami – igłową, igłowaną, tkacką oraz na przykład za pomocą klejenia. Obecnie większość wykładzin produkowana jest metodą igłową. Wykładziny igłowe mogą być z runem pętelkowym, ciętym i pętelkowo-ciętym. Wyroby tkane mogą być welurowe lub wytwarzane na przykład techniką *axminster* typu *wilton*. Wykładziny igłowane mogą być z runem welurowym, *bouclé* lub płaskie filcopodobne.

### 1.4. Dokumentacja robót wykładzinowych

Roboty wykładzinowe powinny być wykonywane na podstawie:

– dokumentacji budowy opracowanej dla konkretnej realizacji, zawierającej:

- projekt budowlany opracowany według rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego [1],

- specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót (obligatoryjna w przypadku zamówień publicznych) lub
  - umowy między inwestorem a wykonawcą, określającej co najmniej materiały, technologię wykonania oraz warunki odbioru robót (np. niniejsze warunki techniczne).

Projekt budowlany powinien uwzględniać:

- materiały do wykonania wykładziny,
- lokalizację i warunki użytkowania,
- rodzaj i stan podłoża pod wykładziny.

W projekcie powinny być zawarte:

- wymagania dla podłoża, ewentualnie sposób jego wykonania lub naprawy, z wyszczególnieniem materiałów do napraw,
- specyfikacja materiałów do wykonania wykładziny z powołaniem się na odpowiednie dokumenty odniesienia (normy, krajowe oceny techniczne, aprobaty techniczne),
- sposób wykonania wykładziny z uwzględnieniem sposobu wykończenia,
- kolorystyka i wzornictwo,
- wymagania i warunki odbioru wykonanej wykładziny.

Dokumentacja powykonawcza robót wykładzinowych powinna zawierać:

- uaktualniony projekt budowlany z naniesionymi zmianami dokonanymi w toku wykonywania robót,
- dokumenty (deklaracje właściwości użytkowych lub deklaracje zgodności) świadczące o wprowadzeniu do obrotu i stosowania użytych wyrobów budowlanych, zgodnie z ustawą o wyrobach budowlanych [2],
- dziennik budowy, w którym zarejestrowane są wydarzenia związane z procesem budowlanym [3],
- protokoły odbiorów częściowych i końcowych robót z załączonymi protokołami badań kontrolnych.

## **2. MATERIAŁY DO WYKONYWANIA POSADZEK**

### **2.1. Wykładziny**

Posadzki objęte niniejszymi warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych są wykonywane z wykładzin z polichlorku winylu lub wykładzin włókienniczych. Materiały te zdefiniowano w rozdziale 1.2, w rozdziale 1.3 omówiono natomiast rodzaje tych wykładzin.

Przy doborze wykładziny do danego obiektu, w zależności od jej rodzaju należy kierować się systemem klasyfikacji podanym w normach PN-EN ISO 10874 [15]



lub PN-EN 1307 [12]. Ten system określa klasę wykładziny zalecaną do pomieszczeń o różnym zakresie i intensywności użytkowania.

Wykładziny z PVC są klasyfikowane również z uwagi na odporność na ścieranie i przyporządkowywane do grupy ścieralności T, P, M lub F (grupy uszeregowano od największej odporności na ścieranie (T) do najmniejszej (F)). Wykładziny z PVC z transparentną wierzchnią warstwą użytkową, spełniające wymagania PN-EN 651 [8], są według tej normy przypisane do grupy ścieralności T.

Stosuje się też podział wykładzin ze względu na zawartość spoiwa w PVC, z którego wykonana jest wykładzina lub warstwa użytkowa. Wykładziny homogeniczne przyporządkowane są do typu I, typu II lub III, natomiast wykładziny heterogeniczne (lite, bez warstwy spienianej) do typu I lub II, gdzie typ I oznacza tworzywo o największej zawartości spoiwa. Przy doborze wykładzin zaleca się uwzględnienie innych właściwości wyrobu wyszczególnionych w opisach technicznych producenta.

System klasyfikacji i wymagania klasyfikacyjne dotyczące różnych wykładzin w zależności od zakresu użytkowania podano w tablicach 1 – 6.

Tablica 1. Wymagania klasyfikacyjne do grup ścieralności

Właściwość	Grupa ścieralności				Metoda badania
	T	P	M	F	
Ubytek objętości $F_v$ , mm <sup>3</sup>	$F_v \leq 2,0$	$20 < F_v \leq 4,0$	$4,0 \leq F_v \leq 7,5$	$7,5 < F_v \leq 15,0$	PN-EN 660-2 [9]

## 2.2. Kleje

Należy stosować kleje zalecane przez producenta wykładziny. Kleje powinny mieć określone właściwości zgodne z przeznaczeniem. Powinny zapewniać trwałe połączenie wykładziny z podkładem. Niedopuszczalne jest szkodliwe oddziaływanie kleju na podkład i/lub wykładzinę.

## 2.3. Listwy cokolowe

Na styku wykładziny i ścian oraz innych pionowych elementów powinny być ułożone listwy przypodłogowe z PVC, drewniane albo drewnopochodne. W przypadku wykładzin PVC o charakterze obiektowym, standardowym wykończeniem jest cokół utworzony z wywinięcia wykładziny na ścianę i przyklejenia go do niej. Analogicznie można postępować w przypadku wykładzin włókienniczych.